

700

BUDAPESTI ÉPÍTŐ MESTEREK, KŐMIVES-, KŐFARAGO- ÉS ÁCS MESTEREK
IPARTESTÜLETE

1908 **KÖZLEMÉNYEK** 1908
KIADJA AZ IPARTESTÜLET, BUDAPEST, VIII., NÉMET-UTCA 22. SZ.
□□□□□□□□□□ IV. ÉVFOLYAM. □□□□□□□□□□

113-14. SZÁM SZERKESZTŐ: SZIKLAI ZSIGMOND ÉPÍTŐ MESTER JULIUS 18

A munkásbiztosítási bejelentések tárgyában újabb értekezletet tartottunk f. hó 10-én, amelyen *Kiss Adolf* munkásbiztosító pénztári igazgató és *Saly Endre* hivatalfőnök ismertették az egyes nyomtatványok kezelését és a fölvetett kérdésekre megadták a szükséges fölvilágosítást. Csak az üzem- és üzemváltozási bejelentés kérdése maradt függőben, melyre nézve az állami munkásbiztosító hivatal előterjesztésünkre még nem közölte határozatát. Amint ez megérkezik, a t. tagok azonnal meg fogják kapni az értesítést és útbaigazítást.

□ □ □ □

Kőfaragó iparnak gyárilag való üzésére is adható iparengedély; de a képesítést ily esetben is ki kell mutatni. (K. M. 1908 május 24-én 31,176. sz. a. hozott elvi határozata).

□ □ □ □

Névtelen levelek. Gyakrabban érkeznek iparrestületünkhöz levelek, följelentések stb. aláírás nélkül. Hogy haszontalan fáradtságtól megkíméljük a t. tagokat, értesítjük, hogy az író névaláírása nélkül érkező iratokat figyelembe nem vesszük.

□ □ □ □

Tanoncok jutalmazása. Budapest székesfőváros iparrajziskolájának az évi vizsgálatok alkalmából 100 koronát juttattunk három jó előmenetelű kőmives-, kőfaragó- vagy ács-tanonc jutalmazására. Az igazgatóság ezen összegből *Vittori Rezső* kőmives-tanoncot 50 korona, *Kubik Egyedet* 30 korona és *Grüll Lajost* 20 korona jutalommal tüntette ki.

F. hó 14-én tartotta a testületi elüljáróság a tanoncok szabaddítását, mely alkalommal 99 tanonc, és pedig 88 kőmives, 2 kőfaragó és 9 ács avattatott segéddé. Ezek közül *jeles* előmenetel

miatt Mayer Ferenc, Margitai István, Pruscha Ede és Lázár László kőműves és Dirnberger Márton ácsstanoncok egy-egy ezüst Szt.-László éremmel és a Jakabffy Ferenc-féle könyvalapítványból könyvadománnyal, jó előmenetelért pedig Koch Ferenc, Fasjánk József, Suchma József, Zábrádi János, Schmidt István, Lencs István, Zapperl Ernő, Horváth Mihály, Meszes György és Szlatinszky Károly kőműves és König János ácsstanoncok könyvadománnyal jutalmaztattak meg.

□ □

□ □

Munkavezetők könyvtára. Ezen könyvtár művei közül sajtó alatt van s még e hó folyamán meg fog jelenni „Az Építő Kövek.” Írta Jakabffy Ferenc, a Munkavezetők Könyvtárának szerkesztője. Megjelenése után bővebben fogjuk e munkát ismertetni.

□ □

□ □

Érdekes külföldi iparbirósági határozatok.

Büntetendő cselekmény miatt a munkás csak akkor bocsátható el, ha bűnösnek kimondatott. Pusztá gyanu az elbocsátásra nem elegendő.

A munkás által állított betegség a munkáról hétfőn való elmaradást nem igazolja, ha be nem bizonyítottatik, hogy a betegség a munkást a munkán való megjelenésben akadályozta.

Megbetegedéséről a munkás bevett szokás szerint köteles munkaadóját haladék nélkül értesíteni. De hirtelen beállt, rövid tartamú megbetegedésnél, ha az értesítés véletlen körülmény miatt maradt el, az elmaradás bejelentés nélkül is igazoltnak tekinthető.

Az iparbiróság a munkás és munkaadó közt fölmerülő vitás kérdésekben csak azon esetben illetékes, ha a munkás a munkaadónak ipari üzemében van alkalmazva.

Hiányos munka oly segédmunkás részéről, kit az iparos gyengébb munkásnak ismer, rendszerint nem jogosít a bérnek visszatartására vagy leszállítására.

A szerződés szerinti határidőnél rövidebbre történt felmondás elfogadásának kijelentése által jogérvényes lesz. Az ily szavak: „Nem tesz semmit, különben is föl akartam mondani“ az elfogadás kijelentését foglalják magukban.

A munkának közelebbről meg nem okolt megtagadása miatt kimondott elbocsátás fenn nem tartható, ha a vonakodás utólag igazoltatik.

A munkaviszony megváltoztatása hallgatólag el van fogadva és érvényessé válik, ha a munkaadó munkásait értesíti, pl. „Jövőben nálam a felmondás egy nap, akinek nem tetszik, az 15 nap múlva mehet“, ha a munkások arra nem válaszolnak és 15 napon túl dolgoznak.

Ha a munkás időleges kiségitésre fogadtatik föl, ez oly munkaviszonyt állapít meg, mely a kiségités szükségességével magától megszűnik. A kiségités esete azonban tárgyilag adott kell hogy legyen; ellenkező esetben az általános felmondási feltételek érvényesek.

Ha a munka kölcsönös egyetértéssel megszakíttatik, ennek következtése a bérfizetésnek teljes beszüntetése a várakozási idő tartamára. A felmondási időre járó bérkártalanításra a szünetelő munkásnak csak akkor van igénye, ha beleegyezését visszavonja és azonnal nem kap munkát.

Közös egyezményi (akkord) munkánál az időnek előtte kilépő munkás részét az egyezményi fölöslegből csak akkor követelheti, amikor az egyezkedő csoportnak többi tagjai az egyezményi munkát befejezték.

Az akkordmunkás a neki biztosított minimális munkabért csak kellő módon végzett munkáért követelheti. Elégtelen munkateljesítmény rendszerint a munkásnak a megérdemelt akkordbérre való korlátozását vonja maga után.

Az ipari irodákban alkalmazott rajzolóknak (másolóknak) és irtókknak hetenként vagy havonként fizetendő napibér, egyéb kikötés hiányában, a szüneti és szabadságnapokra is jár.

A segédnek hozzájárulása a munkaadó azon kijelentéséhez: „Ön tovább dolgozhat, de ha ki akar lépni, úgy azt nyolc nappal előbb mondja meg“, a segéd részére azon kötelezettséget állapítja meg, hogy a kilépés előtt nyolc nappal fölmondjon. Ez azonban, ha előbb a felmondás ki volt zárva, a munkaadó részére felmondási kötelezettséget meg nem állapít.

Ha az elbocsájtott munkás munkakönyvét a munkaadótól el nem viszi, a munkaadó azt a bíróságnál letétbe helyezheti. A munkaadó nem szavatol azon költségekért, melyek a könyvnek kivétele esetén fölmerülhetnek.

Azon túlórákért, melyek az üzem sajátosságánál fogva naponként néhány perccel fölmerülnek, külön díjazás nem jár.

A bérfizetésre való igény a munkaadó ellen érvényesítendő, nem pedig azon munkástárs ellen, kinek a pénz kézbesítés végett kiadatott.

A munkarendben foglalt azon kikötés, hogy a bérek időnkénti kiszámítása és kifizetése ellen a fölszólamlások záros határidő alatt az igényeknek különbeni elvesztése mellett, megteendők, ezen határidő letelte után a hiányzó összeg utánfizetésére való igény elvesztését vonja maga után.

Élelmi szereknek és tüzelő anyagnak szolgáltatása a munkás részére a bérfizetésbe való betudás mellett csak annyiban engedhető meg, amennyiben az házi célokra szolgál és a munkás saját háztartási szükségletén túl terjedőnek nem látszik.

□ □

□ □

Uj tagokul az ipartestületbe beléptek :

Kisebb kőműves iparosok :

Haag Pál, IX., Ranolder-u. 25.

Zimmermann Lajos, VIII., Baross-u. 75.

Kerner György, III., Sorompó-u. 2.

Balogh György, Rákospalota, Széchényi-telep : Görög-u. 13.

Farkas János, VII., Dembinszky-u. 31.

Nagy István, VI., Dávid-u. 6.

Kisebb kőfaragó iparos :

Hadl Mór, X., Belső Jászberényi-út 19.

Kisebb ács iparosok :

Ignáti Mihály, VIII., Óriás-u. 16.

Magna András, VIII., Déry-u. 2.

Leskovits György, I., Németsölgyi-út 8.

Megszűnt iparendedélyek :

Láng Géza építőmester, meghalt

Wagner János „ „

Czillér József, ácsmester „

Marton Gyula, ácsmester.

Baltzer József kőműves mester.

Kozár Imre, kisebb kőműves iparos

Oláh Imre „ „ „ meghalt.

Detoma Antal stukatorok. kőm. ip.

